

Bevar mig vel

NYHEDSBREV AUGUST 2024

Indhold i dette nyhedsbrev

1. Resumé fra generalforsamlingen den 21. marts
2. Besøg på Hestebedgård
3. Det gamle Elefantapotek har fået nyt liv
4. Gl. Mårsøvej 10, Holbæk
5. Munkholmvej 21-25, Holbæk
6. Olafur Eliassons skulptur i Strandparken lider, fortsat fra sidste nyhedsbrev
7. Skilte til Strandparkens træer
8. Besigtigelse af fire gamle vejbroer
9. Sommerudflugten
10. Peter Sorenus tager orlov
11. Nye medlemmer

1. Resumé fra generalforsamlingen den 21. marts

Efter formandens årsberetning, som kan læses i nyhedsbrevet fra marts 2024, blev regnskabet for 2024 godkendt og med et indestående i bank pr. 31.12.2023 på 36.522,47 kr.

Årskontingentet blev fastholdt på 200 kr. for private og 400 kr. for firmaer.

To bestyrelsesmedlemmer var på valg, og begge genvalgte: Peter Sorenus og Birgitte Degener.

Suppleanterne Kristian Lund og Tommy Woxholt blev også genvalgt. Rasmus Thy, ny suppleant til bestyrelsen, blev valgt.

Revisorerne blev genvalgt: Leif Bahn og Henning Østergaard. Ny revisorsuppleant blev Kathrine Olsen.

Lene Floris (dagens foredragsholder), nævnte under punktet "Evt." om initiativet til at anvende det gamle Elefantapotek til udadvendte aktiviteter, indtil det bliver lejet eller solgt

Efter generalforsamlingen holdt Lene Floris et glimrende foredrag: "Bedre Byggeskik, nostalgi eller bæredygtige værdier?"

2. Besøg på Hestebedgård

Bestyrelsen på Hestebedgård, som ligger på Orø, havde bedt FBL-Holbæk om hjælp/ inspiration/ råd vedr. gårdens vedligehold og restaurering. Hestebedgård er et landbomuseum og en kulturlade og er i høj grad bevaringsværdig.

25. juli mødtes fire fra bestyrelsen i FBL Holbæk med Karsten Wagener og to andre fra Hestebedgårds bestyrelse.

Hele det firlængede gårdanlæg samt laden trænger flere steder til istandsættelse. De fleste af bygningerne er i bindingsværk, stuehuset er dog fuldmuret. Taget er beklædt med eternitbølgeplader og stålplader.

Vi gav forhåbentlig nogle fagligt gode råd, som Hestebedgård kan arbejde videre med.

Det bugner af frugt i haverne lige nu

Hestebedgårds stuehus står i blank mur. Sidelængerne er i bindingsværk med tavli i brændte såvel som ubrændte sten samt lerklining. Der er brostensbelægningen på hele gårdspladsen.

Læs hele beskrivelsen om besøget på Hestebedgård på vores hjemmeside www.fbl-holbaek.dk. Kig i fanen "Seneste nyt" og klik på linket nederst.

3. Det gamle Elefantapotek har fået nyt liv

Selve apoteksfunktionen flyttede ud af bygningen for ca. tre år siden. Det var især på grund af de ringe adgangsforhold for dårligt gående, har vi forstået. Det er jo også en gammel bygning, som er blevet tillemptet nutidige forhold af mange omgange. Men det er et fint bygningsanlæg, hvor de ældste dele er tilbage fra 1705. Det ligger centralt i Holbæk by, er fredet men tomt. Eller rettere, det har været tomt, for en støtteforening så dagens lys her i forsommeren. Der foregår allerede mange udadvendte aktiviteter i hovedbygningen, og en større festivitas for at fejre åbningen af "Det Gamle Elefantapotek" er afholdt den 25. august.

Over indgangsdøren til apoteket er placeret en glasmosaik. Motivet anvendes som støtteforeningens logo

FBL-Holbæk sætter stor pris på dette initiativ, som har åbnet bygningen igen og givet den liv og budt alle indenfor. Kig evt. på deres hjemmeside: www.stoetdetgamleelefantapotek.dk

4. Gl. Mårsøvej 10, Holbæk

Bygningsforbedringsfonden har givet ejeren lån til at udskifte tagbeklædningen og opretning af spær på Mårsøvej 10, som ligger mellem Hagested og Tuse. Lånet gives rente- og afdragsfrit. Det tinglyses på ejendommen og skal indfries ved salg.

I juli måned var medlemmer af Bygningsforbedringsfondens bestyrelse på besigtigelse af det færdige arbejde, som blev godkendt.

Der er betingelser, som skal opfyldes for at få tilsagn: I fondens formålsparagraf står bl.a: "Istandsættelse skal sikre en byggeteknisk og æstetisk korrekt bevarelse af udvendige bygningsdele."

Taget på Mårsøvej 10 er fornyet, og der er opsat nye zinktagrenner. Alt er udført på allerbedste måde

I fondens bestyrelse sidder en repræsentant fra Grundejernes Landsforening, to fra Holbæk Kommunalbestyrelse og en repræsentant fra FBL-Holbæks bestyrelse, Ole Borch Nielsen.

5. Munkholmvej 21-25, Holbæk

Andelsboligforeningen Munkholmvej 21-25 overvejer at skifte vinduerne og skifte vandnæserne ud med skifersålbænke. Kommunens byggesagsafdeling henvendte sig til FBL-Holbæk for at høre vores mening. Vi var tre fra bestyrelsen, som i forsommeren tog på besigtigelse. Det er en meget flot bebyggelse bestående af to længer i to etager, den ene desuden med boliger i tagetagen. De er opført i 1918 og tegnet af Marius Pedersen - en af foregangsmændene for Bedre Byggeskik i Holbæk.

Munkholmvej 21-25. De to længer ligger i forlængelse af hinanden men med et tvist, da de er drejet omkring 5 grader i forhold til hinanden. Det betyder f.eks., at den ene længe kan have fuld sol på facaden og den anden ikke - som på billedet. En effekt, som arkitekten Marius Pedersen med sikkerhed har haft for øje.

Der er vandnæser på vinduerne, som er af stål på den ene bygning, og der er vandnæser af træ på den anden.

Bygningerne er bevaringsværdige og er SAVE registreret med karakteren 3.

Vinduerne er skiftet omkring 1980 og er udført i dårlig træ kvalitet, som man anvendte i firserne. Der er råd mange steder, og det er forståeligt, at andelsboligforeningen vil udskifte.

De vil desuden anvende skiferplader som sålbænke i stedet for de nuværende vandnæser af henholdsvis stål og træ.

Pga. lovgivningen er ejerne ved en udskiftning som denne tvunget til at etablere vinduesfag med 3 lag thermoglas.

Vi anbefalede kommunen at gå videre med flg:

- Vinduerne bør skiftes
- Samme sprosseopdeling som nu
- Vandnæser af træ, falset ind i karmens bundstykke oprindeligt. Vælg egetræ
- Den udvendigste ramme har kun ét lag glas og for synes med kitfalse. Således kan de små sprosser holdes smalle - omkring de 19 mm.
- Den inderste ramme har to lag thermoglas, udført som en koblet ramme eller som en forsatsramme med thermoglas.
- Alt træværk skal være hvidt som nu.

Der ingen bevarende lokalplan for området, så det er helt op til andelsboligforeningen at tage imod rådene. Vi håber, de lytter og ikke har alt for få midler til at gennemføre udskiftningen.

6. Olafur Eliassons skulptur i Strandparken lider, fortsat fra sidste nyhedsbrev

I sidste nyhedsbrev orienterede vi om vores brev fra november 2023 til Kultur- og Fritidssekretariatet om at tage sig af skulpturens genopretning. Vi fik intet svar - heller ikke efter en opringning om status for den efter vores og mange andres mening tiltrængte istandsættelse af skulpturen. Man ville undersøge ... Der kom aldrig nogen tilbagemelding.

I maj henvendte vi os derfor til Nordvestnyt, som skrev en stor artikel - et helt opslag plus omtale på forsiden om mødet på stedet med formanden for Kultur- og Fritidsudvalget Ole Hansen og udvalgsmedlem Emrah Tuncer. Vi har lagt hele Nordvestnyts artikel på vores hjemmesides under fanen "Seneste nyt".

Ole Hansen gav her udtryk for, at det var en fejl/ forglemmelse, at skulpturen ikke var blevet passeret ordentligt, og at han ville tage det op på næste udvalgs møde.

Desværre har vi ikke set eller hørt noget om de lovede tiltag. Der er nu gået mere end tre måneder, siden Nordvestnyt bragte artiklen.

Vi bliver ved med at følge op, indtil skulpturen er rettet op og gjort ren, afløbene renses og omgivelserne omkring er plejet.

7. Skilte til Strandparkens træer

Dette hæfte udgives desværre ikke længere

Og når vi nu er i den del af Holbæk: Der blev i 1989 udgivet et fint lille hæfte om Strandparkens historie, om dens træer, om stubmøllen, acciseboden mm.

Engang har der været skilte ved de enkelte træer i Strandparken med deres danske og latinske navne. Det vil vi gerne gøre en indsats for at genetablere og modernisere med oplysninger om træernes oprindelse o.a.

I næste uge har vi et møde med en repræsentant fra kommunens Park- og Vej afdeling om at få sat skilte op igen på eller ved træerne. Umiddelbart synes kommunen også, at det er en god idé. Der er nemlig mange temmelig sjældne træer i Strandparken.

FBL-Holbæk har haft kontakt med Nordea Fonden, som gav udtryk for, at de gerne vil støtte projektet, hvis kommunen støttede med et tilsvarende beløb.

Nordea-fonden støtter bl.a. projekter, som fremmer det gode liv og det at komme ud i det fri. Så snart kommunen har meldt positivt tilbage til os, og vi har lavet et budget, kan og vil vi søge Nordea-fonden om støtte.

8. Besigtigelse af fire gamle vejbroer

Foreningen har bl.a. til formål at præmiere "for bevaringsværdig indsats i Holbæk Kommune", som der står på vores hjemmeside www.fbl-holbaek.dk. Der står også: "Bevaringsforeningens pris tildeles den bygning, det bygværk eller den landskabelige attraktion, som bidrager til bevarelse og berigelse af den fysiske kulturarv."

Ved et Team Bevaringsmøde efterspurgte vi anbefalinger til en evt. præmiering. Nogle nyrenoverede gamle broer blev nævnt: Vommevad Bro ved Sdr. Jernløse, Svinninge Bro, Dumpedal Bro ved Soderup og Tuse Bro.

På en smuk solskinsdag den 3. august besigtigede FBL-Holbæks bestyrelse disse fire vejbroer.

Vejen over broerne var i forbindelse med renovering generelt blevet hævet, sikkert en nødvendighed af hensyn til den tungere trafik. Men der var ikke nogen af broerne, der efter vores mening havde bevaret

Der er opsat et nyt moderne autoværn. Det gamle rækværk er bevaret men ikke restaureret.

Tuse Bro hed i øvrigt engang Tudsebroe, som der står over buen

Vommevad Bro. Inden renoveringen var granitstenene under rækværket tilhugne i nogenlunde samme størrelser og i forbandt. Fagligt høj kvalitet. Som det kan ses på billedet, er de nu udskiftet med marksten i forskellige størrelser. Det lette rækværk er bevar-

originaliteten.

Vi har derfor fortsat ingen emner til præmiering. Måske vores medlemmer har nogle forslag? I så fald må I endelig kontakte os.

9. Sommerudflugten

Som I måske kan huske fra sidste nyhedsbrev, ville vi prøve at få adgang til Søminestationen i Drage-rupskoven. RUC, Roskilde Universitetscenter har i marts måned efter mange år som lejer opsagt sit lejemål.

Det er Bygningsstyrelsens ejendom, og da det kom os for øre, at styrelsen ville sælge ejendommen, ville vi prøve at udnytte denne mellempriode til at komme indenfor.

Men Bygningsstyrelsen var ikke klar til det, og ejendommen nåede i løbet af sommeren at overgå til det statslige Freja Ejendomme, som er sat i verden for at sælge statens ejendomme, når styrelser og andre statslige institutioner ikke længere har brug for dem.

Forleden dag blev vi endelig kontaktet af en medarbejder fra Freja Ejendomme. Han ville prøve at se, hvad han kunne gøre og ville åbenbart give bolden videre til en anden kollega, som måske var tættere på sagen, så måske får vi adgang. Vi følger op.

Samtidig arbejder vi på en anden tur, som ved redaktionens slutning tegner godt: Det er en tur til Knapstrup Gods til hovedbygningerne og parken. Vi håber at kunne sende en invitation ud til jer inden længe.

10. Peter Sorenius tager orlov

Vores formand for FBL-Holbæk har fra den 15. august 2024 taget orlov fra alt bestyrelsesarbejde i FBL-Holbæk, fordi han er i færd med at færdiggøre et bogværk, som skal udgives næste år. Han har valgt at holde orlov til september 2025.

I den periode overtager næstformanden Birgitte Degener formandsposten.

Når I skriver til info@fbl-holbaek.dk, vil jeres henvendelser tilgå vores kasserer Lykke Mantzius Lykke, som de plejer og frem til september 2025 også til Birgitte Degener som formand.

11. Nye medlemmer

Vi byder velkommen til:

Paul Banks,
Rasmus Thy
Karsten Wagener
Mette Bo og Anders E Petersen
Mikkel Eger og Kimmie Sommer
Rikke Ginger Ments

- Alle er private medlemsskaber.

Vi håber, at I får glæde af jeres medlemskab og ikke tøver med at henvende jer, hvis der er noget, I gerne vil have, foreningen tager op.

Bestyrelsen i FBL- Holbæk

Birgitte Degener, formand, nyhedsbreve
Lykke Mantzius Lykke, kasserer
Ole Peter Borch Nielsen, sekretær og arkivar
Niels Cruusberg Helgogaard, webmaster
Kristian Lund

Arbejdende suppleanter i bestyrelsen

Tommy Woxholt
Rasmus Thy

Orlov

Peter Sorenius har orlov til 1. 9. 2025 p.g.a. bogprojekt

Firmamedlemskaber:

Bedemand, Morsø, Tuse Næs
Berkland ApS, Holbæk
Danbolig Holbæk v/Henrik Larsen
Gert Jørgensen VVS ApS, Holbæk
Holbæk Rørmontage ApS
Holmegaard & Bertelsen ApS, Holbæk
Home Holbæk A/S v/Michael Jørgensen
Kullegaard A/S, Holbæk
Lene Floris Rådgivning, Holbæk
MarcoPlan Byg A/S, Audebo
Snedkeren.dk v/ tømrermester Kristian Lund, Holbæk
Sparekassen Sjælland-Fyn A/S, Holbæk
Tømrerfirmaet Jørgen Hansen ApS, Gislinge
TJ Tømrerservice ApS, Audebo
Woxholt Tømrer & Snedker, Vig

